

หลักสูตรอาชีพ การสานตะแกรงไม้ไผ่ จำนวน 10 ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย
๒๕๖๖

ความเป็นมา

เครื่องจักสานไม้ไผ่เป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมที่พบได้ในแหล่งชนบทของประเทศไทยทั่วทุกภาค ซึ่งจะ เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ทั่วทุกภาค ซึ่งจะเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ของคนในชนบท แบ่งได้เป็นเครื่องใช้ในครัวเรือน กระบุง ตะแกรง คานหาบ กระด้ง เครื่องใช้ที่รองรับพืชผลทางการเกษตร ตะกร้า เข่ง ใช้บรรจุผักผลไม้ เครื่องมือจับสัตว์น้ำ ลอบ ไซ เป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันแทบทุกอย่าง สามารถทำเองได้หรือซื้อได้ในราคาไม่ แพงในแต่ละท้องถิ่น

งานจักสานไม้ไผ่ คือ งานศิลปะอย่างหนึ่ง เพราะจะต้องสร้างงานที่ออกมาจากจิตใจที่รักในงาน สร้างสรรค์ จรรโลงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมในท้องถิ่น มีความพยายาม ความฉลาดหลักแหลม ประยุกต์พัฒนา รูปแบบให้ดีขึ้น โดยไม่ทิ้งความรู้และภูมิปัญญาเดิมของท้องถิ่น แสดงถึงวิถีชีวิตของคนแต่ละท้องถิ่นได้ทำให้รู้ ว่า งานที่ทำออกมานั้น มาจากแห่งหนตำบลใดจนเกิดค่านิยมว่า ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ การทำเครื่องจักสานแต่เดิมจะใช้แรงงานและฝีมือของตนเองเป็นส่วนใหญ่ จะต้องมีความอดทนและจิตใจที่รักใน งานสาน ใช้วัตถุดิบไม้ไผ่ หวาย เถาวัลย์ขนาดเล็ก มาช่วยในการมัดผูก ซึ่งในชนบทแต่ละท้องถิ่นมีวัตถุดิบมีไม่ เหมือนกัน งานจักสานต่าง ๆ มักจะทำกันในเวลารว่าง หลังหมดฤดูการทำเกษตรกรรมแล้ว สามารถสร้างงานเป็น อาชีพเสริมได้อีกอย่างหนึ่ง และมักทำกันในสมาชิกของแต่ละครัวเรือนหนึ่งเท่านั้นปัจจุบันเครื่องจักสานไม้ไผ่ได้ นำเทคโนโลยีที่เป็นเครื่องมือ เครื่องทุ่นแรงเข้ามาเสริมใช้ในการจักเส้นตอก ทำให้การสานเร็วขึ้น การใช้ที่เสียด ตอกกว้าง และที่เสียดตอกหนาบาง เป็นการประยุกต์เครื่องทุ่นแรง โดยการใช้ใบมีดบังคับให้เส้นตอกมีขนาด กว้างเท่ากันทุกเส้น สามารถบังคับให้เส้นตอกเล็กสุดหรือบางสุด โดยคนไม่สามารถทำได้ ถึงทำได้ก็ใช้เวลามาก ความจำเป็น ผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ที่ทำออกมาจึงดูสวยงามและพัฒนาขึ้น

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นพัฒนาอาชีพการสานตะแกรงไม้ไผ่
2. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ ในการสานตะแกรงไม้ไผ่ เป็นอาชีพได้ อย่างมีคุณธรรม

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน 10 ชั่วโมง

-ทฤษฎี จำนวน 3 ชั่วโมง

-ปฏิบัติ จำนวน 7 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพ	<p>1.เพื่ออธิบายความสำคัญในการประกอบอาชีพ</p> <p>2.เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพสถานการณ์</p> <p>3.เพื่อให้ผู้เรียนบอกแหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพสถานการณ์</p>	<p>1.ความสำคัญในการประกอบอาชีพ</p> <p>2.แนวโน้มความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพสถานการณ์</p> <p>3.แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพสถานการณ์</p>	<p>1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน</p> <p>2 วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ</p> <p>3กำหนดทิศทางพัฒนาการประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและมีความเป็นไปได้ตามศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และ</p>	1	ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่		
2. ทักษะการประกอบอาชีพ	<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายเตรียมไม้ไผ่เพื่อการจักสานได้</p> <p>2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกรูปทรงและลวดลายผลิตภัณฑ์เหมาะสม</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียน สามารถจักสาน ภาชนะในลวดลายต่าง ๆ</p>	<p>- การเตรียมไม้ไผ่และเหล้าไม้ไผ่เพื่อจักสาน</p> <p>- รูปทรงของงานการสานตะแกรงไม้ไผ่</p> <p>-ลวดลายการสานตะแกรงไม้ไผ่</p> <p>-การสานตะแกรงไม้ไผ่ เป็นภาชนะ รูปทรง ต่าง ๆ</p>	<p>1 ศึกษาข้อมูล เรียนรู้ ขอบข่ายการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสานตะแกรงไม้ไผ่ จากสื่อต่างๆ ทั้งเอกสาร สื่อบุคคล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต่าง ๆ</p> <p>2 ศึกษาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพที่เลือกการสานตะแกรงไม้ไผ่</p> <p>3 ฝึกทักษะการประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับการสานตะแกรงไม้ไผ่</p> <p>4 ดำเนินการเรียนรู้และฝึกทักษะตามหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการสานตะแกรงไม้ไผ่</p> <p>5 ซักถาม / แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์</p> <p>6 จัดบันทึกผลการเรียนรู้</p>	30 นาที	7 ชั่วโมง
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	<p>-เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกและอธิบายต้นทุนกำไร</p> <p>ในการจักสานไม้ไผ่และกำหนดจำหน่ายเครื่องจักสานได้</p> <p>-เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นของการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่</p>	<p>ต้นทุน กำไร ในการ จักสานไม้ไผ่และ การกำหนดราคาจำหน่ายเครื่องจัก สาน</p> <p>แนวทางการสืบ สานการทำงานเป็น ภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>ต่อ</p>	<p>-สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของแหล่งทรัพยากร</p> <p>- การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ</p> <p>- ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม</p> <p>- ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัย ความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น</p>	1 ชั่วโมง	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			<p>และมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาข้อมูลการตลาดและวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน - ดำเนินการตามกระบวนการจัดการการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า 		
4. โครงการประกอบอาชีพการผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพการผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้ 2. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพการผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้ 3. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้ 4. อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้ 5. อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้ 6. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสำคัญของโครงการอาชีพการผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้ 2. ประโยชน์ของโครงการอาชีพการผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้ 3. องค์ประกอบของโครงการอาชีพการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้ 4. การเขียนโครงการอาชีพ 5. การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ 	<ol style="list-style-type: none"> 1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่องความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพประโยชน์ของโครงการอาชีพองค์ประกอบของโครงการอาชีพ 2 ดำเนินการวัดและประเมินผล 	30 นาที	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	7. ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้				

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสารใบความรู้ในการบรรยายเรื่องการสานตะแกรงไม้ไผ่
2. รูปภาพ / แบบจำลอง / สภาพจริง
3. แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น
4. สื่ออินเทอร์เน็ต

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
2. การติดตาม ประเมินผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. ประเมินความพึงพอใจของหลักสูตรการฝึกอบรม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. ได้คะแนนประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง รวมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60
3. มีผลงานเป็นที่พึงพอใจ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นายบุญญพัฒน์ ฝ่ายอ้อม)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบหลักสูตร

(นายไพฑูรย์ โล้วันทา)
เจ้าหน้าที่งานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายพงศ์แสนชัย อิศระไพจิตร)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอองกรลาต